

עריכה לשונית וספרותית

שלום XXX

להלן הסבר על סוגי תיקונים שביצעתי בעריכה הראשונית, בנוגע לדברים שחזרו אצלך בספר פעמים רבות (הריכוז גבוה במיוחד בהתחשב בכך שמדובר בסיפור קצר למדי). ברוב המקרים לא מדובר במשפטים שאינם תקינים בעברית, אלא במשפטים מסורבלים ללא צורך, ומתוך הסתכלות ספרותית. במקומות הרלוונטיים, הסברתי בהערות בגוף הספר. אני מרכזת את עיקרי הדברים כאן.

1. ניסוחים שחזרת עליהם פעמים רבות

"ראיתי איך..." (55 פעמים), "הרגשתי ש..." (80 פעמים), "נזכרתי..." (14 פעמים), "חשבתי ש..." (101 פעמים), "ידעתי ש..." (44 פעמים), "הבנתי ש..." (33 פעמים), "פתאום" (53 פעמים), "כל כך" (91 פעמים).

- בשימוש במילה "איך", בדרך כלל לא התכוונת באמת לאופן עשיית הפעולה (איך), אלא לעצם הפעולה. למשל: "סיפרה לי איך היא גילתה..." שיניתי ל"סיפרה לי שגילתה", כי היא לא סיפרה על אופן הגילוי אלא על עצם קיומו. תוכל לקרוא על כך בפוסט [גיבוב של מילים](#).
- ניסוחים כמו "הרגשתי שהצער קורע אותי..." שיניתי ל"הצער קרע אותי..." שכן ברור שאם הוא מספר על כך, סימן שהרגיש זאת.
- באותו היגיון: אם הוא מספר על משהו מהעבר, ברור שנזכר בכך, ולכן אין צורך להקדים במילה "נזכרתי..."
- "ידעתי ש..." או "הבנתי ש..." גם אלו הקדמות מיותרות. אם המספר כתב עובדה כלשהי, בוודאי ידע או הבין אותה. לו לא ידע לא היה יכול לכתוב זאת.
- "חשבתי לעצמי" או "חשבתי" או "אמרתי לעצמי" מיותרים גם הם – כל הסיפור מנקודת מבטה של הדמות, ולכן כל אמירה היא מחשבותיה. אין צורך לציין זאת בפירוש, ובטח לא "לעצמי" (כי אין אפשרות לחשוב עבור מישהו אחר). תוכל לקרוא על כך בפוסט [מה עובר לו בראש?](#)
- לרוב, המילים "פתאום" או "לפתע" אינן נחוצות, שכן הן לא באה לתאר משהו פתאומי ומפתיע. רבים משתמשים בהן כדי לתאר מפנה עלילתי כלשהו, אך לא זו הדרך. תוכל לקרוא על כך בפוסט [כרעם ביום בהיר](#).

עריכה לשונית וספרותית

- הצירוף "כל כך" הוא קרוב משפחה של "מאוד". תוכל לקרוא על כך בפוסט [הרבה מאוד "מאוד"](#). דיללתי קצת בעריכה הראשונית, אבל לא מספיק. מציעה לך לעבור על כל המקומות האלה ולחפש חלופה טובה יותר. למשל, במקום "רציתי כל כך" לכתוב "אביתי" או "יצאה נפשי"; במקום "כעסתי כל כך" לכתוב "זעמתי" וכדומה.

2. מילים מאותו שורש החוזרות בקרבה זו לזו

לפעמים שיניתי ניסוחים כדי לא לחזור על אותן מילים בקרבה זו לזו. לפעמים דווקא החזרה על אותה מילה נתנה עוצמה למסר (למשל: "רציתי אותו, רציתי את קולו, רציתי את כולו..."), אך לא כדאי להגזים בכך. כל עניין לגופו.

3. דמות מספרת בגוף ראשון איננה יכולה לדעת על המחשבות של דמויות אחרות

לפעמים הדמות מודיעה על רגשות ועל מחשבות של דמויות אחרות, בלי שהיא יכולה באמת לדעת מה מסתובב להן בראש. הפתרון המסתייג ("נראה לי ש..." "נדמה לי כי...") אינו אלגנטי דיו. לפעמים שיניתי זאת לדיאלוג שבו הדמות האחרת אומרת בפירוש מה היא חושבת או מרגישה, לפעמים שיניתי לניסוח אחר ולפעמים השארתי לך לפתור את הבעיה. תוכל לקרוא על כך בפוסטים [מה עובר לו בראש? ועקביות – זה כל הסיפור](#), סעיף 3.

4. זמני הסיפור

סיפורך מתנהל בלשון עבר. התחלת כך, ועל כך הקפדתי. הדמות המספרת נמצאת אי שם בעתיד, ומספרת על משהו שקרה בעברה. במקומות שבהם גלשת לכתובת הווה שיניתי לעבר, אלא במקרים שנכונים גם לאותה תקופה וגם כיום – מועד כתיבת שורות אלה. תוכל לקרוא על כך בפוסט [עקביות – זה כל הסיפור](#), סעיף 1.

5. דיאלוגים

פעמים רבות אתה מספר על מה שהדמויות אמרו ("הוא סיפר לו ש..."), במקום להכניס את המילים לפה שלהן בדיאלוג. במקומות אלה שיניתי לדיאלוג ממש. במקומות שכתבת דיאלוג, לפעמים הנמכתי מעט את משלב השפה, כדי שיתאים לשפה מדוברת, נמוכה מעט משפת המספר. תוכל לקרוא על כך בפוסטים [ככה מדברים? / על שפת הדיאלוג חלק א', וחלק ב'](#).

6. טעויות לשון נפוצות

טעויות לשון נפוצות יכולות להישאר רק בדיאלוגים, שבהם שפה מדוברת ואמינה, אבל לא בקטעי המספר. הכוונה לצירופים "בגלל ש..." / "למרות ש..." / "מתי ש..." / "איפה ש..." תוכל לקרוא על כך בפוסט [משטרת טעויות הלשון הנפוצות חלק א'](#)

7. תרגומית

במקרים מעטים כתבת בעברית שנשמעת כמו אנגלית. ניסוחים אלה נפוצים בימינו בלשון הדיבור, אך ספרך כתוב בעברית נאה, במשלב בינוני ומעלה, ולכן ניסוחי אנגלית אלה אינם מתאימים. תוכל לקרוא על כך בפוסט [שפה חדשה דמוית עברית: תרגומית](#).

8. הסברי יתר

במקרים מסוימים מחקתי קטעים או הצעתי לך למחוק, ובהערה כתבתי "הסברי יתר". הכוונה לציון עובדות שמובנות מהטקסט. לא רצוי לספר לקורא כל דבר, להסביר לו כל דבר. חלק מהנאת הקריאה היא להבין בין השורות. בכל מקום שנתת הסבר למשהו שהקורא יכול להבין בלי ההסבר, כתבתי לך שזהו הסבר יתר. תוכל לקרוא על כך בפוסט [הסברים מיותרים](#).

9. הצהרות

במקרים מעטים אתה מצהיר על הלכי רוח, אך עדיף להימנע מהצהרות. כדאי לתאר ולתת לקורא להגדיר את הלך הרוח. למשל, לא להכריז על כעס, עצבנות, תוקפנות וכדומה, אלא לתאר הבעות פנים ושפת גוף שיבהירו את הלך הרוח הזה. תוכל ללמוד על כך מהפוסט [להראות, לא לספר](#).

זהו.

אם משהו לא מובן לך, אשמח להשיב לכל שאלה.

בהצלחה,

נורית שי